

■■■■ commentaar

Friese suikeroom

De Wet gebruik Friese taal is er duidelijk over: overheden in onze provincie moeten met het Fries aan de slag. Doel is de positie van de taal te versterken. Ze zijn verplicht beleid te maken en vast te leggen hoe het Fries in het bestuurlijk verkeer gebruikt kan worden. Niet heel moeilijk en niet heel duur.

Net als de rijksoverheid heeft de provincie een bijzondere verantwoordelijkheid voor de memmetaal. Dat betekent niet alleen zélf beleid ontwikkelen, maar ook toezicht houden op de manier waarop andere overheden hun taken oppakken.

Het Provinsjehûs ziet graag dat gemeenten, Wetterskip Fryslân en andere bestuursorganen het Fries actief gebruiken. De redenering is dat burgers dat in contact met die besturen dan ook meer ook zullen doen. De voorbeeldrol van de overheid komt zo uit de verf.

Ga naar Den Haag als er een tekort is

De eilanden en Weststellingwerf hoeven van de wetgever geen verordening of beleidsplan te maken. De andere gemeenten wel. Buiten kijf staat dat het Fries niet in alle gemeentehuizen evenveel prioriteit krijgt.

In de aanloop naar de wet, die er in 2013 is gekomen, schreef de regering dat de nieuwe regels voor het Fries in het bestuurlijk verkeer niet of nauwelijks tot extra kosten zullen leiden. Doorgaans is er personeel in huis dat de taal machtig is en voor zover

het nodig is cursussen te volgen, zijn daar budgetten voor.

Gedeputeerde Sietske Poepjes zei deze week niettemin dat gemeenten de investering die nodig is om de wet uit te voeren niet kunnen betalen. Mede daarom wil de provincie hen te hulp schieten, maar ook om hen te verleiden om net even wat meer te doen. Er ligt 450.000 euro voor klaar.

Als het Fries bij gemeenten een stiefmoederlijke behandeling krijgt, is het goed dat de provincie zich laat horen. Maar de vraag rijst wel of het nodig en verstandig is geldelijk bij te springen.

Gemeenten zijn professionele organisaties, in staat om hun eigen financiële en beleidsmatige afwegingen te maken. Als er niet genoeg geld zou zijn om de wet uit te voeren, is het zaak dat kenbaar te maken in politiek Den Haag. Voor eventuele tekorten hoeft de provincie niet op te draaien. En het kan niet de bedoeling zijn dat een provinciale geldstroom gemeenten in de verleiding brengt om zelf af te zien van noodzakelijke uitgaven.

Het nog altijd rijke provinciebestuur beweert geen pinauto-maat te willen zijn voor particulieren, organisaties en andere overheden. Het is een reactie op de bestuursperiode 2011-2015, waarin mede dankzij een vroegere miljardenmeevaller door verkoop van Nuon-aandelen, de beurs wijd open ging. Het geldpotje Fries laat zien dat suikeroom nog springlevend is.